

Schooljaar 2020-2021

Educatief aanbod natuur, klimaat en duurzame ontwikkeling voor het secundair onderwijs

Ontdek welke formule het beste past bij jou en je leerlingen



PROVINCIAAL
NATUUR-
CENTRUM



vanaf
1 euro per
leerling

Natuur, klimaat en duurzame ontwikkeling zijn hot topics. Leerlingen trekken de straat op voor het klimaat en in het nieuws horen ze regelmatig berichten over de achteruitgang van de biodiversiteit.

Hoe ga je hier als leerkracht mee om, en hoe bespreek je deze thema's met je leerlingen? Wil je je daarin laten ondersteunen, dan kun je terecht bij het Provinciaal Natuurcentrum.

In deze folder ontdek je wat wij jou en je leerlingen te bieden hebben.

Kies de formule die het beste bij jouw school past

1. Begeleide educatieve programma's

Een gediplomeerde gids neemt je leerlingen mee op een speelse, ervaringsgerichte tocht. De programma's beantwoorden aan de nieuwe eindtermen voor het secundair onderwijs. Er zijn programma's voor alle graden, en in verschillende thema's.

Locaties en reservaties

- Provinciaal Natuurcentrum
Craenevenne 86
3600 Genk
011 26 54 53 – pnc@limburg.be
- Maascentrum De Wissen
Negenoordlaan 2
3650 Dilsen-Stokkem
011 26 54 92 – pnc@limburg.be
- Provinciaal domein Nieuwenhoven
Hasseltsesteenweg z/n
3800 Sint-Truiden
011 68 79 81 – nieuwenhoven@limburg.be
- VVV-kantoor Voeren (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)
Kerkplein
3798 's-Gravenvoeren
- De Lieteberg – Zwarteput (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)
Zuurbroekstraat 16
3690 Zutendaal
- Woutershof – Kempen-Broek (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)
Grootbroekstraat 46
3640 Kinrooi
- Bosmuseum Gerhagen (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)
Zavelberg 10
3980 Tessenderlo
- Op een zelfgekozen locatie bij jou in de buurt. (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)

Praktische info

- Prijs per programma en per groep (max. 25 leerlingen): 25 euro
- De educatieve gids is inbegrepen in de prijs.
- Boeking: van april tot en met oktober (tenzij anders vermeld).
- Nemen er kinderen met een beperking of bijzondere nood deel? Laat het ons op voorhand weten, dan houden we daar extra rekening mee.
- Reserveer je programma ruim op tijd, bij voorkeur een 4-tal weken op voorhand. Zo is de kans groter dat er nog een gids beschikbaar is op het moment van jouw keuze.

Tip!

Voor je verplaatsing kan je gebruik maken van een gratis MOS-buspas. Met deze pas reizen je leerlingen gratis met de bussen van De Lijn (van halte naar halte, op een vaste lijn) naar onze centra.

Meer info of je MOS-buspas aanvragen:
>> www.mosvlaanderen.be/mos-pas-voor-bus-en-tram

2. Uitleenbare materialen

Organiseer je liever zelf een les over de thema's natuur, klimaat en duurzame ontwikkeling? In ons documentatiecentrum kan je boeken, lespakketten en veldstudiematerialen lenen.

>> www.provinciaalnatuurcentrum.be/pncdocumentatiecentrum

3. Schoolbegeleiding op maat

Wil je als school de duurzame kaart trekken en word je hier graag in begeleid? Dan is MOS iets voor jullie. Word MOS-school; een persoonlijke begeleider ondersteunt jullie in dit traject.

>> www.provinciaalnatuurcentrum.be/MOS

4. Nascholingen en vormingen voor leerkrachten

Op regelmatige basis bieden we nascholingen en vormingen voor leraren aan. Wat dacht je van een sessie "Op stap met de bosjuf" gevolgd door een oefening "Snuisteren in het groen"? Of een studiedag rond het thema klimaat? Hou onze kalender in de gaten voor een volledig overzicht.

>> www.provinciaalnatuurcentrum.be/pnckalender

Overzicht per leeftijd en locatie

Locatie	Educatieve programma's	1ste graad			2de graad		3de graad	
		1	2	B	3	4	5	6
●	De speurneus in het bos			B				
●	Water van alle kanten bekeken	x	x	B				
● ●	Stiltewandeling	x	x	B				
●	Natuurzoektocht, meer dan zoeken alleen			B				
● ● ●	Actueel - In het oog van de storm	x	x					
● ● ●	Een vijver, meer dan water alleen	x	x					
● ●	Een bos, meer dan bomen alleen	x	x		x	x		
●	Is stilte een verdacht geluid?	x	x		x	x		
●	Stille Waters Doorgronden - pnc				x	x		
● ● ● ●	Stille Waters Doorgronden - aan een zelf gekozen stilstaand water				x	x		
●	Climate Clash				x	x	x	x
●	Korstmossen, snuffelpalen van ons milieu				x	x	x	x



Overzicht begeleide educatieve programma's

De speurneus in het bos

#natuur, #duurzaamheid

● Je leerlingen trekken in kleine groepjes op missie in het bos en voeren zelfstandig opdrachten uit met een verrekijker, een kompas en een boomhoogtemeter. Als leidraad gebruiken je leerlingen een boekje en de bewegwijzering in het bos. Zo leren ze hun weg vinden en ontdekken ze wie en wat er in het bos leeft.

bos, natuur, onderzoek, beleving

Leeftijd: 1ste graad (en buitengewoon onderwijs), maximaal 3 groepen tegelijkertijd
Locatie, info en reservaties: Provinciaal Domein Nieuwenhoven
Duur: 2 uur

Water van alle kanten bekeken

#water, #natuur, #onderzoek

● Ontdek samen met je leerlingen de werking van een kleinschalig waterzuiveringsstation en maak kennis met het leven in en rondom de vijver.

Leeftijd: 1ste graad (en buitengewoon onderwijs), maximaal 2 groepen tegelijkertijd
Locatie, info en reservaties: Provinciaal Domein Nieuwenhoven
Duur: 2,5 tot 3 uur

Stiltewandeling

#natuur, #zintuigen

● Maak kennis met het geluid van ... de stilte. Je leerlingen ontdekken verschillende natuurgeluiden. Zwijgen mag, maar moet niet.

Leeftijd: 1ste graad (en buitengewoon onderwijs), maximaal 2 groepen tegelijkertijd
Locaties: Provinciaal Natuurcentrum, VVV-kantoor Voeren, De Lieteberg - Zwarteput, Woutershof - Kempen-Broek, Bosmuseum Gerhagen
Info en reservaties: Provinciaal Natuurcentrum
Duur: 2,5 tot 3 uur
Periode: het hele jaar rond

Natuurzoektocht, meer dan zoeken alleen

#natuur, #onderzoek, #beleving

● Jouw leerlingen voeren in kleine groepjes verschillende opdrachten uit en vinden zo hun weg in de natuur. Op een actieve en speelse manier maken ze kennis met het leven in de natuur en gebruiken ze al hun zintuigen. Ze werken o.a. met een kompas, een loep, een insectenpotje en een pH-meter. Je leerlingen voeren de opdrachten zelfstandig uit, maar kunnen voor sommige opdrachten wel rekenen op de hulp van een gids.

Leeftijd: 1ste graad (en buitengewoon onderwijs), maximaal 2 groepen tegelijkertijd
Locatie, info en reservaties: Provinciaal Natuurcentrum
Duur: 2,5 uur

Actueel - In het oog van de storm

#natuur, #klimaat, #duurzaamheid, #systeemdenken

●●● Klimaatactie, de strijd tegen het verlies van biodiversiteit, duurzame energie, armoede en solidariteit, ... Het zijn allemaal hot topics én ook enkele van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen die in dit interactieve programma aan bod komen. Je leerlingen zetten de theorie om in de praktijk met tips waarmee ze thuis of op school hun steentje kunnen bijdragen.

Je ontvangt op voorhand informatie, zodat je voorbereid aan de activiteit start.

Leeftijd: 1ste graad, maximaal 4 groepen tegelijkertijd
Locatie, info en reservaties: Provinciaal Natuurcentrum Maascentrum De Wissen
Provinciaal Domein Nieuwenhoven
Duur: 2,5 tot 3 uur

Een vijver, meer dan water alleen

#water, #natuur, #onderzoek

●●● Je leerlingen onderzoeken het leven in en rond de vijver en maken kennis met verschillende soorten waterplanten en -dieren.

Leeftijd: 1ste graad, maximaal 2 groepen tegelijkertijd
Locaties, info en reservaties: Provinciaal Natuurcentrum Maascentrum De Wissen
Provinciaal Domein Nieuwenhoven
Duur: 2,5 tot 3 uur

Een bos, meer dan bomen alleen

#bos, #natuur, #onderzoek

●●● Jouw leerlingen vergelijken twee bostypes die opmerkelijke verschillen vertonen. Ze leren hoe dit te verklaren is.

Leeftijd: 1ste graad (A-stroom), maximum 2 groepen tegelijkertijd
Locaties, info en reservaties: Provinciaal Natuurcentrum Provinciaal Domein Nieuwenhoven Bosmuseum Gerhaegen (Contacteer voor info en reservaties het Provinciaal Natuurcentrum)
Duur: 3 uur

Is stilte een verdacht geluid?

#natuur, #onderzoek, #zintuigen

● In dit veldwerkproject onderzoeken we de geluiden in de natuur en de menselijke omgeving op een wetenschappelijke manier. Kortom: een combinatie van wetenschap, spel en beleving.

Leeftijd: 1ste en 2de graad (ASO), maximaal 1 groep tegelijkertijd
Locatie, info en reservatie: Provinciaal Natuurcentrum
Duur: 2,5 tot 3 uur



Stille Waters doorgronden aan het Provinciaal Natuurcentrum

#water, #natuur, #onderzoek

● In een halve dag onderzoeken jouw leerlingen de biotische en abiotische factoren in en rondom een vijver in Genk. Een biotoopstudie dus, maar gekaderd binnen een Citizen Science project: de gegevens die je leerlingen verzamelen worden gebruikt in een echt onderzoek! Meer info over dit onderzoek vind je op www.stillewatersdoorgronden.be

Deze halve dag kan je optioneel uitbreiden met één of twee opties:

1. het determineren van de gevangen waterdieren en bepalen van de Belgisch Biotische Index (BBI) in het veldstudiecentrum
2. een fietstocht in De Wijers waar de onderzochte vijver binnen een landschappelijk kader bekeken wordt. Je kan fietsen huren voor 25 euro, voor de hele groep (max. 25 leerlingen).

Leeftijd: 2de en 3de graad, maximaal 2 groepen tegelijkertijd
Locatie, info en reservaties: Provinciaal Natuurcentrum
Duur: Het programma van een halve dag duurt 3 uur. Het programma van een ganse dag duurt 5 tot 7 uur, afhankelijk van de gekozen uitbreidingen.



Stille Waters doorgronden in de buurt van je school of bij een ander educatief centrum (De Wissen, Nieuwenhoven, Mulmerbenden Peer, Schulensmeer, De Kevie)

#water, #natuur, #onderzoek

●●●● Hetzelfde basisprogramma als "Stille Waters doorgronden" aan het Provinciaal Natuurcentrum", maar op een andere locatie. Je kunt ook kiezen voor een langer programma van een ganse dag. In dat geval besteden we aandacht aan de fysicochemie en doen we een uitgebreide determinatie van de waterdieren. We verkennen het gebied rondom het stilstaand water diepgaander en staan langer stil bij de relatie tussen het water en de directe omgeving. In dit langere programma komt creatief denken en systeendenken aan bod. Er is aandacht voor STEM, klimaatverandering en andere milieubedreigingen.

Leeftijd: 2de en 3de graad, maximaal 2 groepen tegelijkertijd

Locatie: een zelfgekozen stilstaand water in Limburg, dichtbij je school of een educatief centrum

Duur:

Het programma van een halve dag duurt 3 uur. Het programma van een ganse dag duurt 5 tot 7 uur, afhankelijk van de gekozen uitbreidingen.

Meer info en reserveren: Provinciaal Natuurcentrum



Climate Clash

#klimaat, #duurzaamheid, #beleving

● Twee of meer teams nemen het tegen elkaar op bij het uitvoeren van opdrachten. Al discussiërend krijgen jouw leerlingen inzicht in de factoren die een invloed kunnen hebben op de opwarming van ons klimaat.

Leeftijd: 2de en 3de graad, maximum 1 groep tegelijkertijd

Locatie, info en reseraties: Provinciaal Natuurcentrum

Duur: 2,5 uur

Korstmossen, snuffelpalen van ons milieu

#natuur, #klimaat, #duurzaamheid

● Korstmossenonderzoek is wetenschappelijke materie! Tijdens dit programma leren jouw leerlingen op welke manier korstmossen goede indicatoren zijn voor luchtverontreiniging en klimaatopwarming.

Leeftijd: 2de en 3de graad, maximum 1 groep tegelijkertijd

Locatie: Bokrijk, parking 2

Info en reseraties: Provinciaal Natuurcentrum

Duur: 2,5 uur

Blijf op de hoogte

• Uitgebreide info over het educatief aanbod van het Provinciaal Natuurcentrum:

www.provinciaalnatuurcentrum.be/natuurenmilieueducatie

• Schrijf je in op onze nieuwsbrief op www.provinciaalnatuurcentrum.be of volg ProvinciaalNatuurcentrum op Facebook.



PROVINCIAAL
NATUUR-
CENTRUM
Natuurlijk verbonden



Grafisch ontwerp en foto's: Informatie en Communicatie, provincie Limburg
en de Werking - Praktijk en Provincie Limburg
VUJ Jan Vanpey - Provinciaal Natuurcentrum, Craenevenne 86, 3600 Genk